

Mürşidi Olmayan, Mutfağında Kendi İslam'ını Yapar

İyi günler değerli dinleyiciler. Bendeniz Ahmet Taşgetiren. Erkam Radyo'da "İslam'dan Hayata Ölçüler" başlığı altında bir program için birlikteyiz. Bu programı Nureddin Yıldız hocam ile birlikte yapacağız.

Bendeniz genelde soru sorma konumunda olacağım. Cevapları daha çok Nureddin hocamdan almış olacağız. Programımızın başlığı "İslam'dan Hayata Ölçüler." Yani İslam var, hayat var, ölçüler var. İslam-insan ilişkisi, İslam-Müslüman ilişkisi, İslam-toplum ilişkisi çerçevesinde bir sohbet gerçekleştireceğiz. Bu program fikhî anlamda bir soru-cevap programı değil. Daha çok İslam perspektifinden hayatımızı sorgulayacağımız ve İslam'a göre yeniden değerlendireceğimiz bir program olacak.

Muhterem Nureddin hocam benim bu açıdan hassasiyetlerini çok önemseydiğim, değerli bir ilim adamımız. Yani hayatı gözlemleyen, İslam'ı bilen ve İslam ile insanın ve Müslüman'ın ilişkisini, İslam toplumunun ilişkisini hassasiyetle değerlendiren bir insan. Bu tarz bir bakışın çok önemli olduğunu düşünüyorum.

Bendeniz de Altınoluk Dergisi'nde genel yayın yönetmenliği görevim boyunca bu konuları önemsedim. Derginin genel yayın muhtevasının bu çerçevede devam ettiğini ifade etmek isterim.

Biz aracında giderken ya da evinde-mutfağında çalışırken herhangi bir insanımızın, sade insanımızın dünyasına girmek durumundayız. Oraya bu hassasiyetlerimizi taşımak durumundayız. İslam'ını önemseyen, Müslümanlığını önemseyen insana hayatı ile Müslümanlığı arasında açığı varsa bunun muhasebesini yapmak, Müslümanlığımızı daha güzel bir Müslümanlık niteliğine büründürmek, Rabbimizin razı olacağı bir Müslümanlık kalitesine ulaştırmak, hayatımızı da içimize sinen bir çerçevede yaşamak, zorlanmadan yaşamak durumundayız.

Bunlar özellikle bu zamanda son derece önemli.

Belki genel anlamda, sosyal muhtevada İslam'a göre düzenlenmemiş bir iklimde yaşıyoruz. Bu, İslam'ı hayatımıza taşımakta birtakım zorluklar ortaya çıkarabilir. Bundan açığı farkları doğabiliyor hayatımız ile İslam arasında, bütün bunları görmek önemli. Nureddin hocam ile hem görebildiklerimizin muhasebesini yapacağız hem de İslam'la aramıza giren açığı farkları var mı, bunun değerlendirmesini.

Bu program bir anlamda kendi hayatımıza da bakış manası taşıyor. Çünkü İslam-Müslüman ilişkisi dediğimizde, kendi hayatımızı da bir anlamda gündeme getirmiş

oluyoruz. İslam'la hayatımız arasındaki açf farklarının muhasebesini yapmış oluyoruz. Hem dinleyicilerimizin kendi hayatlarına bakması hem de kendi hayatımıza bakmamız açısından farklı bir program olacağını düşünüyorum.

Şöyle başlayalım istiyorum hocam: İslam'dan hayata ölçüler dedik. Yani İslam nedir? Hayat nedir? Bu ikisi arasında bir ölçü alakası olmalı mı? İslam nedir bizim için, bizim neyimiz olur? Ben biraz da böyle soruyorum; İslam bizim neyimiz olur? Hayatımıza İslam bir şey vermeli midir? İlk program genel anlamda böyle olsun diye düşünüyorum.

Allah Teâlâ amelimizi rızasına muvafık kılsın, ihlas ile sürdürmeyi müyesser etsin diye dua ederek başlayayım. Bir ayeti şiar edinerek yola çıkalım: "Namazım, haccım, hayatım ve ölümüm âlemlerin Rabbi olan Allah içindir."

Hocam buradan belki şu da çıkıyor: 'Namazım' dediğimizde bunu da belki ikrar ettirmek istiyor Allah Teâlâ. Benim namazım Allah içindir. Bazen bir namaz var ki Allah için olmayabiliyor...

Elbette. Bu yönü ile bakıldığında Allah için olmadığında namaz değildir. Ama siz buyurdunuz ya hayata ölçü derken; huşu içerisinde, gözyaşları ile ve sarıklı, cübbeli, seccadenin başında, teheccüt karanlığında namaz kılmamız bir boyut sadece; bütün değil. Namaz bir bütün değil. Hayat ve ölüm. Başf ve sonu.

İnsanın başf hayat, sonu ölüm ise eğer, ölüm bile Allah için olmalı. Namaz kılıyorsun, haccediyorsun; tamam ama ölümüne de namaz ve hac mührü vurman gerekiyor. Dolayısıyla 'hayata ölçüler' diye bir başlık koyduk Allah'ın lütfu ile.

Zaten hayatın anlamı, İslam'dan ölçülendirildiği zaman ifade ortaya koyuyor. Ölüm bile kuru kuruya olduğu zaman ya da eceli geldiği için ölmüş olduğu zaman değil. Ölürlen bile kulluğa katkı sağlayan anlayış istiyor Allah bizden. Hayata bizim bakışımız özellikle namazdan ibaret, hacdan ibaret ki namaz evdeki mümin kimliğimizi, hacda evrensel mantığımızı anlatıyor.

Bireysel ve ümmet olarak yapılan iki ibadeti alıyor ayet. Virgülden sonra 'hayatım' ve 'ölümüm' diyor. Daha büyük ve kuşatıcı. Hâlbuki hac kuşatıyor Müslüman'ın bütün şuurunu. Evrensel yapıyor. Namaz zaten ruh hâlini temsil ediyor. Ama yaşarken böylece anlıyoruz ki hayat market demek ise ben markette de mümin olmalıyım.

Çünkü "hayatım ve ölümüm âlemlerin Rabbi olan Allah içindir." Dolayısı ile mümin, bankaya girerken de mümin olarak girmek zorunda. Mümin, Ömer bin Hattab radiyallahu anhin sözü var ya, "Bize tuvalet adabını bile öğretip gitti Peygamber Efendimiz aleyhisselam." Çünkü tuvalet adabı da hayatın bir bölümü demek. Bir insanın her gün uyguladığı iştir bu. Orada İslam'ın bir ölçü vermeden mümini serbest bırakması mümkün değil.

'Hayata ölçüler' derken, namaz kılan önce sağ elini mi yere koyacak, sol eliyle mi kalkacak secdeden; bu namazın içinde bir ayrıntı. Hayatın bütününe güneş gibi aydınlatan, güneşin ulaşmadığı yerde bitki bitmeyip insanın sağlığı bozulduğu gibi, İslam güneşinin de aydınlatmadığı yer düğün salonundan evdeki tuvalete varıncaya kadar olmamalı. Aydınlatmadığı sürece namaz ve hac, zekât ve oruç, sakallı olmak veya olmamak, yemeği sağ

elle yemek veya sol elle ağza su götürmemek... En kenardaki bir ayrıntıyı, İslam'ın bütünü şeklinde algıladığımız zaman eksik bırakmış oluruz.

Tıpkı güneşin gökyüzünde tarlayı, bağı, bahçeyi, evimizi, balkonumuzu; her yeri aydınlatıp ısıttığı gibi İslam da insana ait her şeyi aydınlatıyor, ısıtıyor, aktif hâle getiriyor. Bir Müslüman'ın hayatının bir bölümü İslam ile aydınlanmıyor ise o bölümde iletişim sorunu vardır. İslam'ın hayatımıza ölçü olarak gelmesi için bir numaralı görevimiz; İslam'ı namaz ve hacdan ibaret bir din olarak değil, hayatın dini gibi görmektir.

Böyle bir zihniyet problemi var mı hocam; genel anlamda Müslüman'ın İslam ile ilişkisinde İslam'ın alanını namaz ile sınırlayan, kimi zaman dua ile sınırlayan, kimi zaman sadece aidiyetle. Müslümanlığına insanlar genellikle toz kondurmuyor. Türkiye gibi bir ülkeyi tarif ederken "%99'u Müslüman" diyoruz. Şahsen ben bunun önemsenmesi gerektiğini düşünüyorum. Müslümanlığın yeterli olmadığı konusunda da bir şuur zaafı, bilinç zaafı olduğunu düşünüyor musunuz?

28 Şubat günlerinde talebelerimle ders yaptığımız bir dershanemiz vardı. Hafız talebelerimi dinliyordum. Müstakil bir yerdi. Talebeler önde ders çalışırken abdest için dışarı çıktım. Döndüğümde uzun boylu, elinde telsiz olan birisi benim çekmecelerimi karıştırıyordu abes bir şekilde. Hırsıza da benzemiyor. Bizim talebelerden biri de el pençe yanında duruyor. "Hafız ne oluyor?" dedim. Dedi ki "Emniyetten gelmiş arkadaş, Mehmet beyi arıyor."

"Sen masamın bu tarafına geç bakayım. Sen nasıl benim oturduğum koltuğa geçiyorsun?" dedim. Kimsin sen kardeşim? Polis olduğunu da anlayamıyorum. Gaspçı, hırsız gibi ama çok da medenî. Kıyafeti yerinde. "Emniyetten geliyorum, yabancı değiliz" dedi. "Yabancı değilsin ama yabancı gibi iş yapıyorsun kardeşim" dedim.

Derken biraz cebelleştik, ittik, kaktık birbirimizi. Ben de abdestliyim, kollarım sıvalı, havlum ile kurulanıyordum o arada. "Kardeşim bir Müslüman abdestte iken nasıl gelip masasına oturursun? Ayıp bir şey. Emniyetten ol, nereden olursan ol" dedim. Adam abdest ve Müslüman kelimesini kullanınca anında bir refleks gösterdi, "Bizi kâfir mi zannettin!" dedi.

Fakat on beş seneye yakın bir zaman oldu, şöyle bir hissiyat var içimde: Bu mu kabahatli, türbenin önünden geçerken sigarayı söndürmek Müslümanlık olarak yeter diye hissiyat veren, köyünün hocası mı? Çünkü bu Müslümanlık olarak türbeye saygıyı hatırlıyor sadece. Kim bilir türbede de kim yatıyor. Eşkiyanın biri midir, evliya mı; o da belli değil.

Bazen o da belli olmuyor, evet.

Müslüman olarak hayata bakışımızda, "bizim köyümüzde türbe var, ben de bu türbeyi ziyaret ediyorum. Böylece İslam'ın tanıdığı bütün yasal haklara sahip oluyorum" şeklinde bir anlayış var. Sadece bir aidiyet. "Bu topraklarda doğdum. Türkiye vatandaşıyım. Dolayısı ile Türkiye Cumhuriyeti devletinin vatandaşına tanıdığı hakların hepsi benim için de geçerlidir.

Müslüman bir babadan doğduk, otomatik olarak İslam'ın insanlara tanıdığı bütün cennet nimetlerinden istifade ediyoruz. Ölünce de mecburen bizi İslam teamülüne göre toprağa koyacaklar" anlayışı bu, sizin sözünü ettiğiniz cüziyat ile yetinme. Bütünü terk edip cüziyat ile yetinme. Kasıt değildir diye düşünüyorum. Bu kadar zil zurna cahil denecek bir noktada olmaz Müslüman.

Ama burada İslam eğitimi yapanların, İslam nesli yetiştirmekle mükellef olanların, köyümüzdeki cami imamı, okulumuzdaki din dersi öğretmeni, bir yerdeki vakfımız, derneğimiz, vaizimiz, müftümüz... İslam'ın öğretmeni durumunda kimse artık. Onların İslam diye İslam'ın bir parçasını haddinden fazla abartmalarının doğal sonucu bu.

Yoksa insanlar bu kadar ucuza Müslümanlık olmayacağını, sadece peynir satmakla market açılmayacağını tahmin ediyorlardır herhâlde.

Peynirci olabilirsin ama peynir satmakla market sahibi olamıyorsun. Sadece ekmeğe satana fırın deniliyor. Bakkal bile denmiyor. Bu insanlar sadece türbeye saygı göstererek, İslam'ın bütününe değil türbedeki ölüye tazim etme, saygı gösterme diye bir başlık ile adlandırılacak iş yapmış oluyorlar. Bu bir kasıt değil diye düşünüyorum. Bu kadar basit düşünemez insan. Eğitimde bir sorun var. Bu sorun ile ilgili ashab-ı kiramdan alıntılarla örnek vermek istiyorum. Mesela sahabi diyor ki...

Sahabi. Onu da açalım bence hocam. Sahabi kimdir?

Resûlullah aleyhisselamın yetiştirdiği ilk Müslüman. Örnek, orijinal Müslüman. Onaylı Müslüman. Kur'an'ımız onlar için, "onlardan razıyız" diyor. Yeryüzünde böyle başka bir insan yok. Kur'an onaylı, Müslümanlıkları, sadakatleri, vefaları beğenilmiş nesil.

Çok güzel bir tarif.

Dolayısı ile kıyamete kadar tartışılmaz olan nesil. Kutsal değil ama tartışmaya da açık olmayan bir nesil.

Ne diyor: "Biz tüyü bitmek üzere olan delikanlılardık." Demek ki on ile on beş yaş arasındaki bir nesil. "Bize önce iman aşısı yapıldı sonra Kur'an öğretildi. Biz de o Kur'an'la hızımızı aldık."

Çok calib-i dikkat bir husus bu. Zaten on üç sene Kur'an yok, Efendimiz hep Mekke'de eğitim verdi. Kur'an'ın neredeyse yarıdan fazlası son üç senede inmiş. Bakara suresi, Tevbe suresi... En uzun, Bakara suresi en son inen mesela. Sadece Bakara suresinin inişine baksak Kur'an'ın neredeyse on beşte biri son sene inmiş olacak.

Tevbe suresi, Enfal suresi, Nisa suresi, Maide suresi; yani Kur'an-ı Kerim'in, ilk on cüzün üçte biri son üç seneye ait. Önce kökler oturtulmuş. Temeli atılmış inşaatın.

İnsanın temeli atılmış.

İman aşısı verilmiş. Sonra Kur'an ayetleri indikçe "Duyduk ve itaat ettik Rabbimiz" cümleleri yükselmiş. 'Ama?' diye bir cevap yok.

En güzel örnek içki ile ilgili olan süreç. Önce "içki kötüdür" diyor Allah. Sonra merhaleleri anlatalım: Üç dört ay sonra "namaza yanaşmayın bu içkiyle" diyor. Üç dört ay daha geçiyor, buna "şeytan pislîği" diyor. Bir daha geliyor, "bunu bırakacaksınız artık" diyor.

Bu "bırakacaksınız"ı ashab-ı kiram nasıl tarif ediyor: Herkes fıçılarını Medine sokaklarına dökmüş. "Ekonomik değeri..." gibi bir çıkış yok artık. Neden? İçi doldurulmuş bir Allah'a itaat mefhumu var. Kandil gecelerine sıkıştırılmamış bir itaat mefhumu var. Sahabenin bu çıkışında, "tüyü bitmek üzere olan delikanlılardık, bize iman aşısı yapılıyordu" diyor. Biz on

yaşına kadar çocuğun hafız olması için uğraşyoruz, şartlarımız gereği. Şu ve şu eğitimi de mecburî alacak çocuk diye, çocuğun henüz imanî şuuru oturmadığı bir zamanda Kur'an'ı ezberlemesini istiyoruz. Sonra da ezberlediği hâlde sadece Kur'an okuyan bir çocuk yetişiyor elimizde.

Yani eğitim politikası itibariyle de İslam ile alakamıza bakmamız gerekiyor, en İslamî eğitimi verdiğimizizi düşündüğümüz noktada bile değil mi? Hafız yetiştiren bir anne-baba ve ona o hafızlığı öğreten bir müessese; o bile bir şeye bakmak durumunda. Asıl Resûlullah Efendimiz'in eğitim politikasına bakmak zorunda.

Eğer bakmaz isek şunun cevabını bulamayız: Bir çocuk Kur'an hafızı, bir diğer çocuk hiç Kur'an görmemiş; fakat ahlaklarında fark yok. Kur'an, içindekini insana veremedikten sonra bir Türkçe bir kitap ile ne farkı kaldı? Hâlbuki Ömer bin Hattab bir ayet dinledi ve iman etti.

Evet, değil mi... Bir ayet dinledi.

Bir ayet dinledi. Çok enteresan bir örnek verelim: Gafir suresi ile ilgili bir ayet. Ömer bin Hattab radiyallahu anhin döneminde bir olay var. Birisi içki müptelası. Onu ikaz ediyorlar, Ömer duyar bunu şöyle olur böyle olur, gibi. Bir gün bırakıyor tekrar dönüyor. Bir gün bırakıyor tekrar dönüyor... Sonunda olay Ömer bin Hattab'a ulaşıyor.

Uzakta, Taif'te bir yerde adam. Ömer bin Hattab radiyallahu anh kâtibini çağırıyor, bir derinin arkasına yaz diyor: "Hâ mîm. Bu kitap Azîz ve Hakîm olan Allah'tan inmiştir. O mağfiret eden, tövbeleri kabul eden ama azabı da şiddetli olan bir Allah'tır, dikkat edin." Ayet böyle. Diyor ki Ömer bin Hattab gönderdiği görevlisine, ayık olduğu günü bekle, ayılınca bu mektubu ona vereceksin.

Çok enteresandır üstadım; adam gidiyor, hakikaten ayılmasını bekliyor. Ayılıyor iki gün sonra. Diyor ki: "Ömer sana bunu gönderdi." Adam zoraki okuyor, "bunu Ömer göndermedi" diyor, "Bunu bana tövbeleri kabul eden Rabbim gönderdi."

Allah Allah!

"Ben de geldim sana Rabbim, tamam!" diyor ve o gün de ölüyor adam.

O zamanda alkolik diye nitelendirilebilecek bir adamın bile, içinde Rabbi ile böyle bir ilişkisi var... çok farklı bir dirilik.

İman aşısı dediğimiz şey bu. Ama Ömer radiyallahu anhtaki taktik de çok önemli. Kırbaç vesairenden önce mesuliyetini anlatmaya çalışıyor. Bir ayet okuyor, o ayet, sarhoşun Rabbine kavuşmasını sağlıyor, tövbeli bir şekilde.

Hocam kıssada o kadar farklı derinlikler var ki. Bir ayetin bu neticeyi alabileceğini Ömer radiyallahu anh biliyor.

Çünkü kendi de öyle başladı zaten. Kur'an adamının üstünde binlerce ayetten bir iz görülemeyişinin, hafızın üzerinde görülemeyişinin tahlil edilmesi lazım. Kur'an eğitimi veren aile ve medreselerin incelenmesi lazım. Evet, binlerce hafız yetiştiriyorsunuz. Bir tanesi İstanbul caddelerinde yürürken, "işte Kur'an'ın meydana çıkardığı nesil bu!" denemiyorsa, o

zaman önceliğimiz ne olmalıydı, bunu düşünmemiz gerekir diye örnek için Ömer radiyallahu anı zikrettim.

Çok güzel bir örnek hocam. Bu iman aşısı da hakikaten üzerinde durulması gereken bir konu. İslam bizim neyimiz olur, sorusuna oradan geldik. Onun başına iman aşısını da koymak lazım. Eğer kılcal damarlarımıza kadar İslam'ı yaşamaktan söz ediyorsak 'İslam bizim için nedir ki hayatımıza bu kadar taşınmalı?' sorusunu da cevaplandırmak lazım.

Sadece aidiyet planında İslam'la ilişkisinin farkında olan insanımız, İslam'ın hayatın bütün alanlarına taşınması noktasında hangi değerlerden yola çıkmalı?

Yine müsaade ederseniz, orijinal nesil ashab-ı kiram üzerinden yol alalım: Şu meşhur sahabe var ya, Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem; "Şu tepenin dibinde cenneti görüyorum" buyuruyor, o da hurma yerken, "Demek ki ben burada şehit olursam cennete gireceğim" diyor ve "bekleyemem bu salkımı yiyecek kadar" diye atıyor elindeki...

Kur'an kursu hocalarımız, imamlarımız, müftülerimiz, profesörlerimiz; hepimiz bir soru soralım kendimize: Bu olay hicretin üçüncü senesinde oldu. İslam'ın fihına ait hangi bilgiler var o zaman; hiç denecek kadar, şeriat inmemiş henüz. Diyebilirim ki o zat, radiyallahu anı, benim kadar fıkıh bilmiyordu. Hadis bilmiyordu. Bilgide talebem olacak durumda değildi. Bunu teşbih için söylüyorum elbette; toprakla altın kıyas edilmez!

Bu zata Efendimiz aleyhisselam, "Burada şehit olursan cennete girersin" dedi ve o da şehadete koştu. Fıkıh bilgisi yok, İslam tarihi bilgisi yok, sîret-i nebi diye bir şey bilmiyor. Ne biliyor: Allah, Peygamber, cennet; bu üçlüye sadakatim kadar adamım. Başka bir şey bilmiyor. Peygamber'e 'ama?' denebileceğini bilmiyor. Sadece teslim oluyor. Bu teslimiyetten başka bilgisi yok.

İslam neydi ki onun için, İslam oldu? Buna da cevap aramak lazım. Zira küfrün en kötü noktasından imana gelmişler. Nasıl böyle bir zihni-kalbî dönüşüm gerçekleşmiş?

Ebu Talib hakka inanıyor, doğru olduğunu kabul ediyor; ikiyüzlülük yapamayacağı için iman etmiyor. Demek ki o dönemde iman eden sıfırlıyor her şeyi ve yeniden doğuyor. İslam onlar için yeni bir doğum oluyor. Hucurat suresinde Allah Teâlâ, Peygamber aleyhisselamın yanında namaz kılanlar için henüz iman etmediniz, Müslüman görüntü veriyorsunuz, diyor. Bu ayet, bu çağdaki sorunumuzu çözüyor aslında. Demek ki sorun, kalbe nüfuz etme sorunu.

Müslüman'ın camide görünmekten ziyade camiye kendi içine gömmesi gerekiyor. Caminin bize girmesi lazım, bizim camiye girmemizden ziyade. Camiye girince telefonunu kontrol eden var, bir de kendini cennette hisseden var. Biri caminin içinde, diğeri dışardayken bile cami onun içinde.

Önce bilgi mi yükleyeceğiz, bilgiye zemin mi hazırlayacağız; bunu ayırt etmemiz lazım. Mesela çocuğumuza namazın şartlarını öğretmeyi önemsiyoruz. Abdestin farzlarını öğretmeyi önemsiyoruz. Hâlbuki farzları-sünnetleriyle namaz eğitimi 24 saatten fazla sürmez. Namazın bütünü, zeki bir çocuğa bir saatte öğretilir. Çünkü rükûnun ayrıntısı yok. Ellerini açmanın da ayrıntısı yok, ilk öğrettiğin gibi yapacak çocuk. Namazın, namaz olarak icrasında bir zorluk yok; ancak Kur'an, "ailene namazı emret ve bu konuda sabırlı ol" diyor. Neden?

Çünkü namazı emretmek, kıldırmak... bunlar bir şey değil. Namaza zevkle kalkan bir çocuk oluşturmak zor, bu yılları alıyor. Dolayısıyla İslam'ı öğretmekle İslam'la eğitilmiş arasındaki farkı ayırt etmemiz lazım.

Nasıl anlamalıyım ben İslam'la ilişkiyi peki? Nerden çıktı bu İslam ki insanın hayatı için bu kadar büyük önem arz ediyor; bunun idraki de önemli sanıyorum.

İnsan sağlığıyla ilgili konuşurken, sadece kalbin sağlam olmasıyla o insana sağlıklı diyebiliriz mi? Kalp sadece organlardan bir organ. Hepsinin sağlığı ayrı bir branş ve bunun toplamına sağlıklı insan diyoruz. İslam da insanın evdeki aile ilişkileri, ticaretle helal-haram yemesi, siyaseti, sosyal hayatı, namazı, orucu... hepsinin toplamıdır. Bizim sorunumuz; İslam deyince sadece namaz, sadece oruç, sadece yaz aylarında çocuğa Kur'an öğretmek gibi bir anlayışın oturmuş olması.

Bir canlı yayın programında spiker, "Yaz aylarında hangi tür kurslara çocukları göndermeyi tavsiye edersiniz?" diye sormuştu. Hiçbir kursu değil, köye dedesinin yanına gitmesini tavsiye ederim, demiştim. Espri mi bu, diye sormuştu. Bu soruyu başka türlü cevaplayamayacağımı söylemişim o kişiye.

Çünkü 'tatile çıktık, mola verdik de çocuk nerede versin bu molayı' deyip İslam'ı tatil dini hâline getiriyorsun. 'Üç ay dinle uğraş, dokuz ay hürsün' diyorsun çocuğa. Münafıkça bir din telkin ediyorsun! Çocuklarımıza bütün dünyanın tatile çıktığı bir dönemde 'sen tatil yapma, din diye bir işkenceyle uğraş' denmesi sıkıntı. Bunun yerine, her gün okuldan döndüğünde anne bir kere "yavrum, bizi Allah yarattı" dese bu daha iyi.

Resûlullah aleyhisselam Efendimiz, hayatın bütününü kuşatan bir din getirmiştir, dolayısıyla soframızda İslam olması gerekiyor; ne yiyip içeceğimizi belirleyecek. Yatak odamızın İslamca olması gerekiyor, oturma odalarımızın İslamca olması... Evliliğimizi İslam'ın belirlemesi gerekiyor.

Gerçi insanlar şöyle düşünüyor: Bu kadar kural koyan bir din boğmaz mı bizi? Hayır. İslam, yasaklar getirmek için gelmiş bir din değildir. Yeme-içme, ekonomi... hepi topu yüz tane yasak yoktur. Serbestler milyonlardadır. İslam, mubahlara disiplin getirmek için gelmiştir. Zaten esas olan mubahtır. Milyonlarca yiyecek çeşidi var; on tane haram yiyecek yoktur. Yani İslam, bir 'yasaklar kataloğu' değildir. Serbest olan şeylerin insan standardına göre disiplin edilmesini istemiştir.

Bugün insanlığın sorunu alkol değildir, hürriyeti sınırsız algılamasıdır. Çünkü aklını çalıştırınca zaten alkol almıyor insan. Dolayısıyla ekmeğe çok dalmak, çikolatayı kiloyla yemek de alkol gibi bir sorun olduğundan İslam; zamanı, gıdayı ve hayatı disiplin etmek için geliyor.

Yani İslam, bütün hayatı düzenleyen bir sistem getiriyor ve bu zarurî, insan hayatı için. İnsan için İslam olmazsa olur mu?

Olmaz. Çünkü İslam, insanı yaratanın dini. Dolayısıyla İslam, insanın bütünleyici parçasıdır. Bu bütünleyici parça olması bizim kan damarlarımızı, gözümüzü kulağımızı yaratan, beynimize şekil veren Allah'ın dini olduğundan idealdir. Bunun dışında insanın ürettiği sistemler ideal olamaz; çünkü insan kendini aşabilecek bir mahlûk değildir.

Bizim 100 senedir -Viyana'dan itibaren alırsak 250- yaşadığımız bir sıkıntı var. Hocalarımız bir anlamda haklı olarak 'bari ölmeyecek kadar din öğretilim' şuuruyla hareket etmek zorunda kaldılar. Bunu ayıplamak için söylemiyorum. Jandarmanın elif cüzü topladığı bir zamanda 'bismillah de yavrum' diyecek kadardı.

Sivas'ın Zara ilçesinde, 90 yaşlarında bir ihtiyarla karşılaşmıştım. Askerdeyken kurşun isabet etmiş koluna, bakınca karşısını görebildiğiniz bir delik vardı kolunda. Konuşurken bir şey anlatmıştı: 1940'larda düğününden bir hatıra. Düğünü yapılmış, gelin gelmiş ancak babası gelinin yanına sokmuyormuş; zina olur diye. Yani düğün yapılmış, nikâhını kıymışlar, Fatiha okuyacak kimse bulunamıyor. Zara'nın başka bir köyünde hoca bulmuşlar, "çoluk-çocuğum var, benim hayatımla oynamayın" demiş.

Nihayet 14 gün sonra birisi acımış buna da gelmiş, Fatiha okumuş nikâh için. Yani hocaları ayıplamamalıyız. Bu demek ki Fatiha öğretse cihat etmiş sayılacak.

Fatiha İslam'la eşitleniyor nerdeyse...

Namus olmuş Fatiha! Ama şimdi öyle değil. Teknoloji İslam haykırıyor. Şu anda özrümüz yok. Tembellik, mezhepçilik, ırkçılık, yöresellik gibi günahı bize ait olan sorunlarımız var şu anda. Artık küfür bile Kur'an'a hizmet ediyor! Cd üretiyor, Kur'an yüklüyorsun mesela. Dolayısıyla özür bizden kalktı. 1940'larda yaşayan bir amca kıyamet günü "Ya Rabbi, Fatiha okuyacak kimse yoktu" diyebilir. Biz sadece şunu diyebiliriz: Çok işimiz vardı ya Rabbi, sana vakit ayıramadık!

Allah korusun. Bu ne kadar denebilir, ne kadar kabul görür... Fakat hocam ben buna rağmen, bunca teknolojiye rağmen, sade bir insanın hayatı için İslam'ın ne kadar önemli olduğunun idraki noktasında problem olduğunu düşünüyorum.

Bu çok önemli. Allah'ın kanunu şu: Hiçbir nimeti sorunsuz göndermiyor, hiçbir gülü dikensiz yaratmadığı gibi. Öbür türlü dünyanın imtihan yeri olmasının anlamı yok. Teknolojiyi gönderiyor; ama teknolojiyi film izlemek ve oyun oynamak için kullanan bir nesil de getiriyor arkasından. Ezan hoparlörsüz, üç kişinin duyabileceği sesle okunduğunda insanlar dükkânı kapatıp camiye geliyorlardı, şimdi şehir inliyor ezanlar başlayınca ama kulaklarda tıkanıklık var, duymuyor insanlar! Neden? Ezana engel yüzlerce gerekçe de geliyor çünkü. Öbür türlü imtihan olmaz zira.

Rabbimiz teknoloji gönderiyor; zihinleri ve yürekleri meşgul edecek fitneler de gönderiyor. Mesela evlilik kolaylaştı; ama insanlar eş almıyor, mobilyalı eşler alıyorlar artık. Evliliğin fitnesi çoğaldı. Özellikle vurgulamamız lazım ki İslam, herhangi bir zamanda sorunsuz yaşanmadı, kıyamete kadar da yaşanmayacak. Öbür türlü bizim cennette İslam yaşamamız lazımdı. Cennette namaz yok, namaz burda. Bize artık her türlü ibadet imkânı geldi zannediyoruz, hayır; önceki engeller kalktı, yeni engeller geldi. **Bizden öncekilerin engelleri dipçikti, şimdi dijital oldu. Evet, Kahire'ye dua gönderiyorsun beş dakikada ama sana da Japonya'dan üç dakikada fitne geliyor.**

Biz İslam'ı, imtihan üzere ve imtihan ağırlığında yaşanacak bir din kabul edeceğiz çünkü karşılığında Allah cennet verecek. Hiçbir zorluğu olmadan da elde edilmiş bir cennet olmayacak bu. Bu şuurla iman etmemiz lazım.

Zaman zaman Türkiye’de hayat tarzı tartışması da gündeme gelir hocam. Birileri modern hayatlarını savunmak için seslerini yükseltirler. ‘Ben şöyle bir hayat tarzı seçtim, kimse bana din adına bir hayat tarzı dayatmasın’ derler. Ben Müslümanım diyen bir insanın da hayat tarzı hassasiyeti olmalı mı? Yani İslam’a göre bir hayat tarzı oluştursun ki onu savunma bilinci de olsun. Böyle bir hassasiyeti var mı Müslümanlar’ın?

Bunu belki müstakil bir sohbette görüşmek lazım. Son dünya düzeninde hümanizm, put hâline geldi. İnsan putlaştırılıla putlaştırılıla kendini yiyecek artık. İnsan hakkı dene dene... Sadece Müslümanlar’ın böyle bir hakkı yok ama. Sözleri bu şekilde kıvrılabilecek büyüklerimiz de hak etmeyecek ve aşırı şekilde öne çıkarıldılar.

İnsanın kendi kendine olması mümkün değil; illa mürşidi (yol gösteren) olacak. Bunun adına şeyh diyebilirsiniz, muallim, hoca, abi, vakıf başkanı... ne dersek artık. Ve o mürşidin de mürşidi olacak. O da kendini putlaştırmayacak. Mürşit silsilesi de Resûlullah sallallahu aleyhi ve selleme dayanacak. Çünkü sadece bir insan masum, hata etmez ve nefesine göre olmayandır.

Adı önemli değil, bizi Resûlullah aleyhisselama kadar ulaştıran bir mürşit silsilemiz olmalıdır. Aksi takdirde insan, kendi İslam’ını kurar mutfağında. Dört mezhebi ‘çok’ görüyorduk, bir milyar mezhebimiz olur bu sefer! Başsız İslam, İslam değildir.

Sahih kitaplarda bulamadığım ancak Ömer bin Hattab’a nispet edilen bir söz var; “cemaatsiz İslam, lidersiz cemaat, itaat edilmeyen liderin de kıymeti olmaz” diyor. Mümin, bir organizenin içindedir. Evet; insan mükerremdir, saygındır, güneş dâhil her şey insana hizmet için yaratılmıştır ama insan beyni, kendi kendini harap edecek kadar güçlü. Şifreleri insanın kendi elinde olmamalı. Öyle olursa putlaşıyor ve mesela eşine zulmediyor, çocuğunun geleceğini yok ediyor.

Bizim İslam’la şekillenmemiz kendi zevklerimizin üzerinden olduğu zaman ilim bizi kurtaramaz. Hatta ilim, tuğyan sebeplerinden oluverir. Çok bildiği için çok helak olur. İlim, karayolunda 500 kilometre hızla gitmek demektir. Cahil nasıl olsa traktörle gittiği için kaza yapmaz. Koca koca müçtehitlerin bile bir şeyhi olduğunu görürüz. Yüzlerce eseri vardır ama şeyhi de olur.

Bu ‘mürşit’, bir otokontrol sistemi de olabilir nihayetinde. İmam-ı Azam’ın bile kendini talebelerine kontrol ettirdiğini görürsünüz. Sorar talebelerine ve sonra da “siz doğru söylüyorsunuz” der, böyle ‘hoca’ olur mu yahu! Bir otokontroldür bu.

Bize “Allah’tan kork!” diyen birilerinin bulunması gerektiğini idrak ederek yola çıkmalıyız. Eğer bilgi, geçmişimiz ya da köyümüzdeki türbenin filan bizim kontrolsüz hareket etme hakkımızı doğurduğunu zannediyorsak şeytan bizi çok yakından kontrol ediyor demektir.